

Revised version adopted in Habitat Committee 26.4.2012

Skema til indsendelse af oplysninger til Europa-Kommissionen i medfør af habitatdirektivets artikel 6, stk. 4

Medlemsstat: *Danmark*

Dato: 16. april 2024

Underretning af Europa-Kommissionen i medfør af habitatdirektivets artikel 6, stk. 4 (92/43/EØF)

Dokumentation fremsendt til: ☒ information ☐ udtalelse
(artikel 6, stk. 4, første afsnit) (artikel 6, stk. 4, andet afsnit)

Kompetent national myndighed:

By-, Land- og Kirkeministeriet, herunder Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Adresse:

Frederiksholms Kanal 21, 1220 København K

Kontaktperson:

Dominika Lund Bendtsen, dlb@km.dk, +45 24 82 92 86 (By-, Land- og Kirkeministeriet)

Anette Gravgaard Christensen, anechr@plst.dk, +45 29 16 85 67 (Plan- og Landdistriktsstyrelsen)

Indeholder denne underretning følsomme oplysninger?

Nej.

1. PLAN ELLER PROJEKT

1.1 Planens eller projektets navn:

Projekt: Tilpasning af Testcenter Høvsøre for vindmøller

Vedlagt:

1. By-, Land- og Kirkeministeriets Lov nr. 122 af 6. februar 2024 om ændring af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild og ligningsloven (Mulighed for færre, men højere vindmøller ved Testcenter Høvsøre)
2. By-, Land- og Kirkeministeriets Lovforslag nr. L 87 om ændring af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild og ligningsloven (Mulighed for færre, men højere vindmøller ved Testcenter Høvsøre) fremsat den 29. november 2023
3. Energistyrelsens Analyse af rammevilkår for forsøgsmøller
4. Plan- og Landdistriktsstyrelsens Miljø- og habitatkonsekvensrapport 2023
5. Plan- og Landdistriktsstyrelsens Miljø- og habitatkonsekvensrapport 2023 - rapport om kompensationsnatur
6. Miljøstyrelsens Natura 2000-plan 2022-2027 Nisum Fjord
7. Miljøstyrelsens Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 Nisum Fjord

1.2 Udføres af:

Danmarks Tekniske Universitet

1.3 Resumé af planen eller projektet, der påvirker området:

Testcenter Høvsøre for vindmøller ligger i Lemvig Kommune og har syv standpladser til test af prototypevindmøller på op til 200 meters højde. Testcenter Høvsøre ligger nord for Nisum Fjord og delvis i Natura 2000-område nr. 65 Nisum Fjord, der består af habitatområde (H58) og fuglebeskyttelsesområde (F38).

Testcenter Høvsøre er det ene af to eksisterende nationale testcentre for store vindmøller. Det andet er Østerild Testcenter i Thisted Kommune, hvor der er ni standpladser til test af prototypevindmøller på op til 330 meters højde. Formålet med testcentrene er at give vindmølleindustrien mulighed for at afprøve prototypevindmøller samt at give mulighed for at udføre forskning inden for vindenergi. De to nationale testcentre er reguleret i 'Lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild'.

Danmarks Tekniske Universitet er ejer af og driftsansvarlig på testcentrene, og dermed ansvarlig for at udleje standpladser og gennemføre anlæg på testcentrene efter de lovgivningsmæssige rammer, der fastlægges af By-, Land- og Kirkeministeriet, herunder Plan- og Landdistriktsstyrelsen.

Energistyrelsen har i 2021 kortlagt vindmøllebranchens nuværende og kommende testbehov jf. *Analyse af rammevilkår for forsøgsmøller* (vedlagt), og vurderet, at behovet ikke modsvares af et tilstrækkeligt udbud af testfaciliteter, idet der i dag ikke kan testes vindmøller af den højde og størrelse, der i stigende grad er behov for.

Med Lov nr. 122 af 6. februar 2024 om ændring af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild og ligningsloven (Mulighed for færre, men højere vindmøller ved Testcenter Høvsøre) (vedlagt) har Folketinget besluttet at ændre

rammerne for Testcenter Høvsøre, så der kan opstilles fem vindmøller på op til 275 meters højde og anlægges ny infrastruktur.

De nødvendige undersøgelser af projektets virkninger på Natura 2000-området Nisum Fjord er gennemført inden lovens vedtagelse i forbindelse med VVM-undersøgelserne af anlægsprojektet, hvori der indgår en habitatkonsekvensrapport til brug for en habitatkonsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, jf. kapitel 13 i *Miljø- og habitatkonsekvensrapport 2023* (vedlagt).

Der vil som følge af ændringen af testcenteret til færre, men højere vindmøller være en påvirkning af Natura 2000-område nr. 65 Nisum Fjord, der er i strid med områdets bevaringsmålsætninger, og der vil derfor være behov for at fravige områdebeskyttelsen i fuglebeskyttelsesdirektivet og iværksætte kompensationsforanstaltninger, jf. habitatdirektivets artikel 6, stk. 4. De kompenserende foranstaltninger omfatter udpegning af nye arealer til Natura 2000-området (fuglebeskyttelsesområdet F38) og anlæg af et vådområde inden for Natura 2000-området, jf. dette skemas kapitel 5. Naturgenopretningstiltaget med anlæg af et vådområde er ikke en del af eksisterende planer for Natura-området¹.

Folketingets vedtagelse af loven udgør den tilladelse til projektet, som er forudsat i VVM-direktivet, herunder til det vådområde, der vil skulle etableres som kompensationsforanstaltning. Der henvises til lovbemærkningerne pkt. 2.2, 9 og 10 i *Lovforslag nr. L 87 om ændring af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild og ligningsloven (Mulighed for færre, men højere vindmøller ved Testcenter Høvsøre)* fremsat den 29. november 2023 (vedlagt).

1.4 Beskrivelse og angivelse af placering af de dele af projektet, som potentielt kan påvirke området, samt udpegning af de berørte områder (vedlæg kort):

Med projektet nedlægges to af i dag syv standpladser på testcenteret for at muliggøre testning af prototypemøller på op til 275 meters højde på de resterende fem pladser frem for 200 meter i dag.

Den sydligste standplads ligger allerede i dag i Natura 2000-området. Pladsen blev etableret i 2018, hvor man gjorde brug af habitatdirektivets art. 6, stk. 4, herunder iværksættelse af kompensationsforanstaltninger, jf. Lov nr. 705 af 8. juni 2018 om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild.²

Med projektet fastholder den sydligste og den nordligste standplads deres nuværende placeringer og udvides, mens to standpladser herimellem nedlægges og tre standpladser omplaceres og udvides. Målemasterne ud for hver standplads tilpasses til at kunne placeres længere mod vest end i dag. Den tilpassede opstilling kan ses på **figur 1**.

Den samlede anlægsfase forventes at foregå over 12-15 måneder efter loven er trådt i kraft med etablering af nye standpladser og infrastruktur mv. Anlægsfasen forventes afsluttet i 2025. I en efterfølgende driftsfase for testcenteret opstilles højere møller på de

¹ [Natura 2000-handleplan 2022–2027, Holstebro og Lemvig Kommune](#)

² <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2018/705>

fem standspladser og der må løbende forventes aktiviteter omkring prototypevindmøllerne, da testningen medfører udskiftning af vindmøller og vindmølledele, hvilket adskiller sig fra andre vindmølleparker.

En øgning af møllehøjderne og placering af målemaster længere mod vest i og opad Natura 2000-området kan derfor potentielt påvirke områdets integritet og levesteder for arter på udpegningsgrundlaget for i Natura 2000-området.

Figur 1 – Den tilpassede areal til opstilling af fem prototypevindmøller og målemaster i forhold til eksisterende areal samt afgrænsning af Natura 2000-område Nissum Fjord.

2. VURDERING AF DE NEGATIVE VIRKNINGER

2.1 Navn og kode for det påvirkede Natura 2000-område:

Natura 2000-område nr. 65 Nissum Fjord

2.2 Dette område:

X er et særligt beskyttet område efter fugledirektivet (fuglebeskyttelsesområde – SPA)

X er en lokalitet af fællesskabsbetydning (SCI) eller et særligt bevaringsområde (SAC) efter habitatdirektivet:

X rummer en prioriteret naturtype/art

☐ er et område, hvor prioriterede naturtyper/arter bliver påvirket

Natura 2000-område nr. 65 indeholder de prioriterede naturtyper kystlaguner og strandsøer (1150), klithede (2140), surt overdrev (6230), skovbevokset tørvemose (91D0) og elle- og askeskov (91E0). Af *Miljø- og habitatkonsekvensrapport 2023*, jf. afsnit 13.3, fremgår, at disse naturtyper ikke påvirkes af projektet, hvorfor dette ikke behandles yderligere i denne sammenhæng.

2.3 Områdets bevaringsmålsætninger og vigtige elementer, der bidrager til områdets integritet:

Bevaringsmålsætninger og vigtige elementer, der bidrager til områdets integritet, fremgår af Miljøstyrelsens *Natura 2000-plan 2022-2027 Nissum Fjord* (vedlagt).

Natura 2000-område N65 Nissum Fjord består af habitatområde H58 og fuglebeskyttelsesområde F38. Natura 2000-området har et samlet areal på 11.061 hektar hvoraf de 6.313 hektar er selve Nissum Fjord.

Dette Natura 2000-område er specielt udpeget for at beskytte vandarealerne i Nissum Fjord og de tilstødende vandområder, samt de fjordnære naturarealer med de store forekomster af vandfugle herunder en række arter af svaner, gæs, ænder og vadefugle samt naturtyperne strandeng og kystnære naturtyper som havtornklit, og området er primært karakteriseret ved de store lysåbne arealer med disse naturtyper.

Nissum Fjords beliggenhed på trækruten langs Vestkysten betyder, at en lang række fuglearter benytter fjorden som rasteplass. De mest synlige er knopsvane, bramgås og kortnæbbet gås, der forår og efterår kan ses raste i store antal på engene i området, og de bruger fjorden som en uforstyrret overnatningsplads. På vandfladen er der i træktiden store antal ænder, herunder især krikand og i noget mindre omfang pibeand, spidsand og stor skallesluger. Rundt langs hele fjorden vokser der meget store områder med rørskov og dette favoriserer arter som rørdrum og rørhøg.

Områdets overordnede målsætning er at:

”Det er målet at fuglebeskyttelsesområdets kombination af store sammenhængende vandområder af laguner, ferske søer med store sammenhængende strandenge og rørskovsarealer fortsat sikres som levesteder for de nationalt betydende forekomster af ynglende rørskovsfugle som rørdrum og rørhøg og for kolonirugende kystfugle som klyde, split-, fjord- og havterne.”

”Nisum Fjord-området har international værdi for en række af områdets udpegede trækfuglearter. For svanearterne: knop-, sang og pibesvane, gåsearterne: bram-, kortnæbbet - og lysbuget kortegås og andefuglene: pibe- og spidsand samt toppet skallesluger er det tilsvarende målet, at områdets vandområder og de tilknyttede strandenges store værdi som overnatnings- og fourageringsområde for disse arter opretholdes og sikres.”

”I Natura 2000 området prioriteres de vådeste dele af rørskovsarealerne opretholdt som rørskov på bekostning af strandenge med lav vegetation. Områdets ynglebestand af rørdrum og rørhøg er helt afhængige af udbredte rørskovsarealer på fugtig eller våd bund, herved opnår arternes reder den største sikkerhed for prædation fra pattedyr.”

Følgende konkrete målsætninger i Natura 2000-plan 2022-2027 Nisum Fjord har særlig relevans:

”For engfugle og mose- og rørskovsfugle er målet, at tilstanden og det samlede areal af levesteder i tilstandsklasse I-II er stabil eller i fremgang. Levestederne i tilstandsklasse III-V skal være i fremgang mod tilstandsklasse I eller II, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.”

”For trækfugle, der kan optræde med nationalt eller internationalt betydende forekomster i fuglebeskyttelsesområdet, skal deres raste- og overnatningsområder sikres eller være i fremgang, således at området også fremadrettet kan huse en bestand af national eller international betydning.”

2.4 Naturtyper og arter, som vil blive negativt påvirket (angiv f.eks. antal, eventuel bevaringsstatus på nationalt og biogeografisk niveau (jf. artikel 17), isolationsgrad, rolle og funktion i det pågældende område):

I Miljø- og habitatkonsekvensrapport 2023, jf. afsnit 13.4, redegøres for påvirkning af arterne i Natura 2000-området som følge af anlæg og drift af testcenteret. De negativt påvirkede arter resumeres her.

Odder (1355) har en forekomst langs hele Nisum Fjord samt i de to vandløb Flynder Å og Damhus Å, og er også registreret i den del af Ramme Å, der ligger inden for Natura 2000-området. Det er derfor sandsynligt, at oddere i det mindste lejlighedsvis forekommer nær testcenteret.

Rørhøg og rørdrum forekommer i Natura 2000-området og ca. 200 meter fra den sydligste standplads på testcenteret er kortlagte levesteder på strandengen ved Nisum Fjord. Disse arealer udgør fortsat egnede levesteder for arterne.

Knopsvane, pibesvane, sangsvane (svaner) samt kortnæbbet gås, bramgås, lysbuget kortegås (gæs) vurderes at anvende omkringliggende marker ved testcenteret og strandengen syd for testcenteret til rast og fouragering. Arterne må dermed formodes også at passere igennem projektområdet i forbindelse med deres træk mellem nat- og dagsrastepladser, bl.a. på vandfladerne på Nisum Fjord, eller mellem forskellige fourageringsområder.

Krikand, pibeand og spidsand (svømmeænder) vides at raste og fouragere på strandenge og kan derfor forekomme på strandengen syd for den sydligste standplads.

De øvrige arter på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelses- og habitatområdet vurderes ikke at blive påvirket af projektet, og der sker ikke i forbindelse med projektet påvirkning eller arealbeslaglæggelse af habitatområdets beskyttede naturtyper, herunder den nærved liggende strandeng, hvorfor dette ikke behandles yderligere i denne sammenhæng.

2.5 Områdets vigtighed for de naturtyper og arter, som vil blive påvirket (redegør f.eks. for områdets rolle i landet og i den biogeografiske region, også for sammenhængen af Natura 2000-netværket):

Nedenstående fremgår af *Natura 2000-plan 2022-2027 Nisum Fjord* og *Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 Nisum Fjord* (vedlagt).

For de tre arter af svaner, knopsvane, pibesvane, sangsvane, tre arter af gæs, kortnæbbet gås, bramgås, lysbuget knortegås, og to arter af svømmeænder, pibeand, spidsand, er der tale om international betydende forekomst i Natura 2000-området, mens det for krikand er en national betydende forekomst.

For rørhøg og rørdrum er der tale om nationalt betydende forekomster. NOVANA-overvågningen 2019 viste 17 par rørdrum og 9 par rørhøg i Natura 2000-område Nisum Fjord. Natura 2000-området indgår derfor som en vigtig del af den nationale bestand.

For odder findes en vidt udbredt bestand langs vandløb, søer og uforstyrrede kyststrækninger i Jylland, og arten vurderes at have gunstig bevaringsstatus i den atlantiske region og i Jylland som helhed.

2.6 Beskrivelse af de forventede negative virkninger (tab, forringelse, forstyrrelse, direkte og indirekte virkninger osv.). Virkningernes udstrækning (naturtypens areal og antallet af arter eller hvilke områder, der bliver påvirket af projektet). Betydning og omfang (f.eks. forholdet mellem det påvirkede område/den påvirkede population og det samlede område/den samlede population, eventuelt også på landsplan) samt placering (vedlæg kort):

I *Miljø- og habitatkonsekvensrapport 2023*, jf. afsnit 13.4, redegøres for påvirkning af arterne i Natura 2000-området som følge af anlæg og drift af testcenteret. Der henvises hertil for den fulde redegørelse og i øvrigt til det vedlagte lovmaterials afsnit 9.1.4. Konklusionerne for de påvirkede arter resumeres her for hhv. projektets anlægs- og driftsfase.

Anlægsfase

Odder (1355) vil potentielt kunne blive påvirket, når der anlægges en vejbro over Ramme Å for at etablere og have adgang til den nordlige målemast.

Selvom der er eksempler på, at både rørdrum og rørhøg kan yngle i befærdede og støjpåvirkede områder, kan det med nærheden til disse arters levesteder ikke udelukkes, at anlægsarbejder i en periode kan påvirke deres muligheder for at yngle og fouragere i nærområdet.

Disse potentielle påvirkninger i anlægsfasen kan dog afværges. Med iagttagelse af de afværgeforanstaltninger, der beskrives i afsnit 2.8 nedenfor, vurderes det, at projektets anlægsfase ikke vil skade områdets integritet og dermed bevaringsmålsætninger for arterne i Natura 2000-området.

Der forventes ikke at være nogen påvirkning af svaner og gæs, der uden øget tab af energi kan finde alternative raste- og fourageringsarealer indenfor Natura 2000-området. Anlægsfasen berører kun en meget lille del af de samlede raste- og fourageringsmuligheder i Natura 2000-området og foregår over en begrænset periode, hvor der ikke bliver arbejdet med maskiner i hele området på samme tid. Skade på Natura 2000-områdets integritet kan derfor afvises.

Driftsfase

Der er i driftsfasen en risiko for kollision med testvindmøllerne i forbindelse med de lokale trækbevægelser og fourageringstræk for særligt svaner og gæs. Der er i den vedlagte habitatkonsekvensrapport, jf. afsnit 13.4.2, lavet nærmere beregninger over kollisionsrisici for arterne. Det konkluderes, at kollisionsrisikoen for alle arter af trækfugle vil være stort set uændret, hvis syv møller på op til 200 meters højde udskiftes med fem møller på op til 275 meters højde.

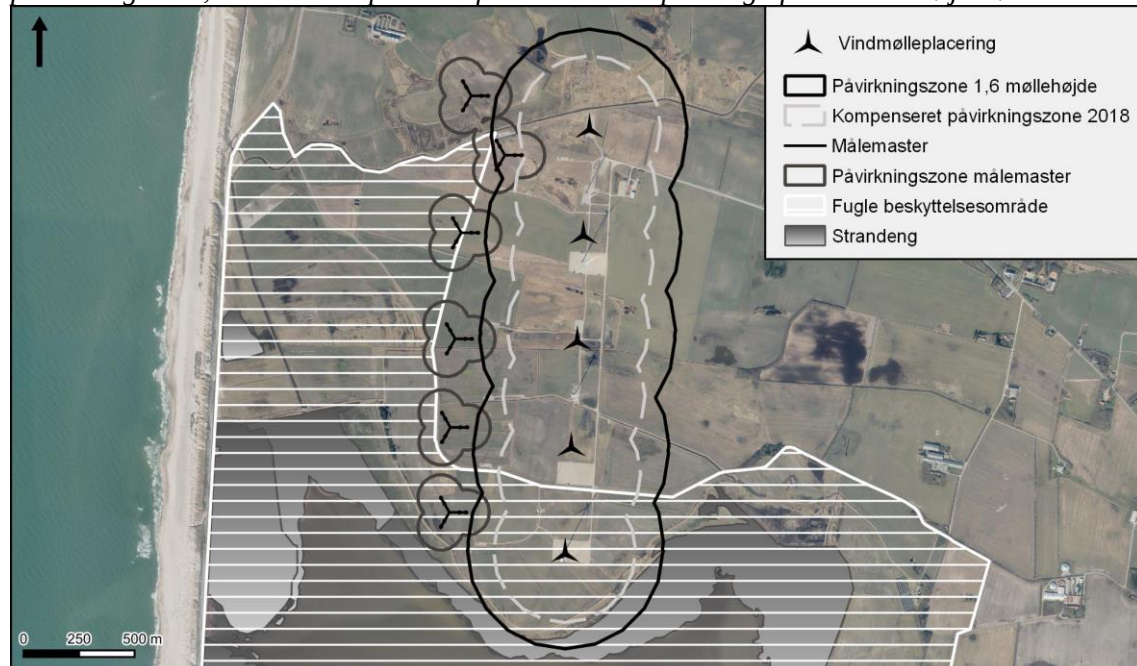
I forhold til ynglefugle så vil en forhøjelse af særligt den sydligste mølle medføre en forøget kollisionsrisiko for rørhøg i forhold til situationen i dag. En vis påvirkning som følge af kollisioner for rørhøg kan derfor ikke afvises, selvom det ikke er muligt at kvantificere denne.

Det er derudover sandsynligt, at en vis fortrængning omkring møller og master vil finde sted for så vidt angår de tre arter af svaner, knopsvane, pibesvane, sangsvane, samt de tre arter af gæs, kortnæbbet gås, bramgås, lysbuget knortegås. Med den sydligste mølleplacerings nærhed til strandengen ved Nisum Fjord, kan det ikke udelukkes, at også tre arter af rastende svømmeænder, krikand, pibeand og spidsand, kan påvirkes.

Det er en rimelig antagelse, at graden af fortrængning er korreleret med møllernes højde, og en fortrængningszone på 1,6 x møllehøjde vurderes almindeligvis at være en forsigtigt sat forstyrrelsesafstand ved store møller. For målemasterne antages en påvirkning i en radius på 100 meter omkring hver mast, hvilket svarer til påvirkningszonen omkring bygninger. Samtidig antages det, at der kun skal vurderes for den øgede påvirkning, som møller op til 275 meter kan medføre, da der ved udvidelsen i 2018 blev kompenseret for tilstedeværelse af møller på op til 200 meter. Påvirkningszonerne fremgår af **figur 2** (se næste side).

Påvirkning som følge af fortrængning af rørdrum og rørhøg vil primært ske omkring den sydlige mølle, hvor tilstedeværelsen af høje strukturer kan påvirke levestedernes egnethed. En vis påvirkning kan derfor ikke udelukkes, selvom det er vanskeligt direkte at kvantificere den. På baggrund af forsigtighedsprincippet er der ved beregning af det påvirkede areal for ynglefuglene, som et konservativt estimat, anvendt samme fremgangsmåde som for trækfuglene med 1,6 x møllehøjde.

Figur 2 – Det tilpassede testcenter med fem prototypevindmøller og målemaster samt påvirkningszoner i relation til Natura 2000-område Nissum Fjord. På figuren er vist den nye påvirkningszone for fortrængning på 1,6 møllehøjde for de 275 meter høje møller og den påvirkningszone, der blev kompenseret for i 2018 ved opstilling af 200 meter høje møller.

Fordelt på naturtyper er påvirkningszonen ved tilpasningen af testcenteret på i alt 38,38 hektar fordelt på:

- Dyrket agerjord: 32,64 hektar
- Tagrørsdomineret fugtig rørsump: 3,73 hektar
- Lysåben græsdomineret strandeng med lav vegetation: 2,01 hektar

Fordelt på udpegede arter af yngle- og trækfugle er arealpåvirkningen som følger:

Rørdrum og rørhøg (rørskovsfugle): 3,73 hektar kortlagte levesteder (rørsump) påvirkes primært pga. forstyrrelse i forbindelse med udskiftning nedtagning og opsætning af møller og muligvis også pga. den øgede højde på den sydlige mølle.

Svaner og gæs (trækfugle): 2,01 hektar græsdomineret lysåben strandeng med lav vegetation, som er raste- og fødesøgningsareal, påvirkes pga. fortrængning som følge af den øgede højde på den sydlige mølle, og 32,64 hektar agerjord, pga. fortrængning som følge af den øgede højde på den sydlige mølle og ændret placering af målemaster.

Svømmeænder (trækfugle): 2,01 hektar græsdomineret lysåben strandeng med lav vegetation, som er raste- og fødesøgningsareal, påvirkes pga. fortrængning som følge af den øgede højde på den sydlige mølle.

Det bemærkes, at de 2,01 hektar strandeng, hvor svaner, gæs og svømmeænder påvirkes er overlappende.

Konklusion

På baggrund af ovenstående vurderes det, at den foreslåede tilpasning af testcenteret medfører en mulig forstyrrelse og fortrængning i driftsfasen af arter på udpegningsgrundlaget for Natura2000-området (uanset at der i anlægsfasen iagttages de afværgeforanstaltninger, der beskrives i afsnit 2.8).

Projektet er dermed ikke i overensstemmelse med følgende konkrete målsætninger i *Natura 2000-plan 2022-2027 Nissum Fjord*:

”For engfugle og mose- og rørskovsfugle er målet, at tilstanden og det samlede areal af levesteder i tilstandsklasse I-II er stabil eller i fremgang. Levestederne i tilstandsklasse III-V skal være i fremgang mod tilstandsklasse I eller II, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.”

”For trækfugle, der kan optræde med nationalt eller internationalt betydende forekomster i fuglebeskyttelsesområdet, skal deres raste- og overnatningsområder sikres eller være i fremgang, således at området også fremadrettet kan huse en bestand af national eller international betydning.”

2.7 Potentielle kumulative virkninger og andre virkninger, som dette projekt kan medføre i forening med andre planer/projekter:

Det fremgår af *Miljø- og habitatkonsekvensrapport 2023*, jf. afsnit 13.4.3, at der ikke er kendskab til andre anlægsaktiviteter, hvorved der opstår kumulative virkninger i forening med projektet.

Generelle påvirkninger af områdets fugle i form af prædation fra rovpattedyr, især ræve, i ynglefuglekolonier, og forstyrrelser af områdets yngle- og trækfugle pga. jagt, forskellige former for sejlads og færdsel forstærkes ikke direkte af projektet, men især øgningen af den sydlige mølle vil bidrage til en øget påvirkning af Natura 2000-området som følge af et funktionelt tab af egnede yngle-, raste, og fourageringsområder.

2.8 Afbødende foranstaltninger, som indgår i projektet (angiv, hvordan disse vil blive gennemført, og hvordan de vil medvirke til at forhindre eller reducere negative virkninger på området):

Når der anlægges en vejbro over Ramme Å for at etablere og have adgang til den nordlige målemast, er det væsentligt, at broen udformes således, at den ikke kommer til at virke som en barriere for odder. Dette skal ske ved, at man ved udformningen af broen tilgodeser odderens krav til passage ved at etablere tørre banketter (B > 50 cm) langs vandløbet gennem underføringen. Der skal være skrånende sider på banketterne, så der er let adgang til banketten ved alle vandstande. I perioder med mere vand i åen, skal odderen let kunne kravle op over vejen, og der skal således ikke være stejle sider på vejen omkring broen.

Det kan ikke udelukkes, at anlægsarbejder i en periode kan påvirke rørhøg og rørdrums muligheder for at yngle og fouragere i nærområdet. Der vil ikke blive gennemført særligt støjende og forstyrrende anlægsarbejder i anlægsfasen omkring den sydlige mølleplacering i perioden 1. april – 1. august ud fra et forsigtighedsprincip.

Med iagttagelse af disse afværgeforanstaltninger vurderes det, at projektets anlægsfase ikke vil skade områdets integritet og dermed bevaringsmålsætninger for arterne i området.

3. ALTERNATIVE LØSNINGER

Udpegning og beskrivelse af mulige alternative løsninger, herunder nulløsningen (angiv, hvordan de er blevet udpeget samt procedure og metoder):

Evaluerings af de overvejede alternativer og begrundelse for valg af alternativ (grunde til, at den kompetente nationale myndighed har konkluderet, at der ikke findes alternative løsninger):

Der vurderes ikke at være alternativer til tilpasningen af testcenteret til færre, men større prototypevindmøller inden for en kortere tidshorisont. Der henvises til den fulde redegørelse i det vedlagte *Lovforslag nr. L 87*, afsnit 10.2, og *Miljø- og habitat-konsekvensrapport 2023*, kapitel 6. Her resumeres nulløsning og fravalgte alternativer.

Nulløsningen vil indebære fortsat drift af Testcenter Høvsøre, men med uændrede rammer for det fysiske anlæg. Dette vil medføre, at testcenteret ikke vil være i stand til at imødekomme den forventede efterspørgsel på testfaciliteter for prototypevindmøller, og at der fremadrettet er dårligere muligheder for udvikling af vindenergi i Danmark og dermed en risiko for en langsommere udvikling af vindkraft.

Energistyrelsen har i 2021 kortlagt vindmøllebranchens nuværende og kommende testbehov, jf. *Analyse af rammevilkår for forsøgsmøller* (vedlagt), og vurderet, at behovet ikke modsvares af et tilstrækkeligt udbud af testfaciliteter i Danmark, idet der i dag ikke kan testes vindmøller af den højde og størrelse, der i stigende grad er behov for. Der peges i Energistyrelsens analyse på, at der vil være behov for samlet set 20 testpladser til test af højere og større prototyper på testcentre i Danmark.

På de to nationale testcentre i Høvsøre og Østerild findes i dag i alt 16 pladser. På Testcenter Østerild testes fortrinsvis havvindmøller med højder på mellem 250-330 meter på de ni standpladser. Den højeste mølle, der i dag testes på Østerild, er 280 meter. På Testcenter Høvsøre testes fortrinsvis landvindmøller på syv standpladser med en højdebegrænsning på 200 meter. De eksisterende rammer på Testcenter Høvsøre vurderes derfor ikke tidsvarende. En tilpasning af Testcenter Høvsøre inden for den eksisterende geografiske udstrækning til færre standpladser, men til test af højere prototypevindmøller på op til 275 meter, vil være med til at sikre, at der de næste 5-10 år findes flere egnede testpladser, der kan imødekomme branchens aktuelle behov for test af højere og større vindmøller.

Testcentrene ved Høvsøre og Østerild er i 2018 i forbindelse med den seneste udvidelse af de nationale testfaciliteter for prototypevindmøller, jf. lov nr. 705 af 8. juni 2018³, vurderet at være de bedst egnede lokaliteter til etablering af nye standpladser til store prototypevindmøller, fordi der herved skabes nødvendig synergi med de eksisterende forsknings- og testfaciliteter, og den eksisterende infrastruktur kan udnyttes. Det er derfor blevet belyst, om der ved de eksisterende testcentre, findes alternative løsninger til det konkrete projekt med tilpasning af Testcenter Høvsøre inden for den eksisterende geografiske udstrækning, der skal sikre fem nye testpladser på op til 275 meter inden for tidsperioden på 5-10 år.

³ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2018/705>

Placeringen af de eksisterende testcentre ved Høvsøre og ved Østerild er oprindeligt valgt, fordi det er områder med de rette vind- og terrænforhold, adgangsmuligheder mv. Der er samtidig ved placeringen taget hensyn til, at færrest mulige beboelsesejendomme skulle påvirkes negativt af støj og andre gener fra testmøllerne eller nedlægges som følge af støjkrav og afstandskrav til boliger i dansk lovgivning. Lokalisering af testcentrene er endvidere sket med nødvendig hensyntagen til (internationale) naturbeskyttelsesinteresser, som der er mange af i det område, der ud fra vindtekniske grunde er relevant. Ved den konkrete udbygning på de to testcentre i 2018 blev det vurderet at være et afgørende element i forhold til at understøtte den samfundsmæssige legitimitet at undgå øget støjpåvirkning og nedlæggelse af boliger i de lokalområder, hvor testcentrene ligger.

Det er vurderet, at en geografisk forskydning af det konkrete projekt ikke er en alternativ løsning til den konkrete tilpasning af testcenteret inden for den eksisterende udstrækning. Da Testcenter Høvsøre blev udbygget i 2018, blev den sydligste standplads placeret i Natura 2000-området N65, Nissum Fjord. Til placeringen inden for Natura 2000 blev gennemført en fravigelsessag i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 4. Her blev det undersøgt og fravalgt at udbygge nord for testcenteret, da det ville indebære en større støjpåvirkning og flere nedlæggelser af boliger, og det ville indebære større risiko for at påvirke beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven og levesteder for den strengt beskyttede dyreart birkemus, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, jf. miljø- og habitatkonsekvensrapporten udarbejdet i 2017 for den daværende kompetente nationale myndighed Erhvervsstyrelsen⁴.

Det er vurderet, at en placering på Testcenter Østerild ikke er en alternativ løsning til at sikre fem nye testpladser på op til 275 meter inden for tidsperioden på 5-10 år. Ved den konkrete udbygning af Testcenter Østerild i 2018 har man her allerede opnået højder på 250-330 meter på ni standpladser. Her blev det fravalgt at udbygge mere pga. naturbeskyttelseshensyn samt afstand til boliger, jf. miljø- og habitatkonsekvensrapporten udarbejdet i 2017 for den daværende kompetente nationale myndighed Erhvervsstyrelsen⁵. For at sikre mulighed for at teste fremtidens havvindmøller, er det besluttet at undersøge muligheden for at udbygge og tilpasse Testcenter Østerild med testpladser til vindmøller på op til 450 meters højde. Dette ville skulle bidrage til at sikre et mere langsigtet behov for test af havvindmøller, men er ikke en alternativ løsning på det aktuelle behov for en tilpasning af Testcenter Høvsøre, der vil sikre fem nye testpladser på op til 275 meter inden for tidsperioden på 5-10 år.

⁴ https://planinfo.dk/Media/637914018663080398/miljoekonsekvensrapport_hoevsore.pdf

⁵ https://planinfo.dk/Media/637913975628824817/miljoekonsekvensrapport_oesterild_0.pdf

4. BYDENDE NØDVENDIGE HENSYN TIL VÆSENTLIGE SAMFUNDSINTERESSER

Grunde til at projektet skal gennemføres på trods af de negative virkninger:

- X bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art (ingen forekomst af prioriterede naturtyper/arter)
- ☐ menneskers sundhed
 - ☐ den offentlige sikkerhed
 - ☐ væsentlige gavnlige virkninger på miljøet
 - ☐ andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser

Beskrivelse af grundene og argumentation for, hvorfor de er bydende nødvendige:

Formålet med tilpasningen af Testcenter Høvsøre er at imødekomme det aktuelle behov for flere pladser til test af højere og større vindmøller i Danmark. Der vurderes at være et behov for hurtig justering af den nationale testkapacitet, som et strategisk vigtigt led i at understøtte den fortsatte teknologiudvikling, der i hastighed og omfang i stigende grad er konkurrencepræget. Der forventes således stigende investeringer i vindteknologi og øget vindmølleudbygning globalt set. Teknologiudviklingen skal understøtte muligheden for at effektivisere vindmøllerne, og skal dermed understøtte mulighederne for at realisere den ønskede udbygning med vedvarende energi, som også skal sikre, at Danmark når i mål med de nationale klimamålsætninger.

Danmark har historisk haft en afgørende position i den globale udvikling af vindenergi. Formålet med Testcenter Høvsøre er at forske i og udvikle mere sikre og effektive vindmøller, der kan imødekomme fremtidens behov og medvirke til at billiggøre den nødvendige grønne omstilling. Dette skal ses i lyset af de ambitiøse klimamålsætninger i mange lande frem mod 2025 og 2030, herunder Danmark. I Danmark er udbygning af vedvarende energikilder såvel på havet som på land i form af solceller og vindmøller et afgørende element, der kan levere billig, grøn energi hurtigt i årene fremover.

Test af prototypevindmøller er en vigtig del af fødekæden i denne udbygning, og det er af afgørende betydning for vindmøllebranchen, at der er tilstrækkelig rummelighed på de testpladser, der findes i Danmark. Med en tilpasning af det eksisterende Testcenter Høvsøre til fem testpladser til møller på op til 275 meter, udnyttes den eksisterende infrastruktur til at sikre, at der de næste 5-10 år findes egnede testpladser, der kan imødekomme branchens aktuelle behov for test af højere og større vindmøller.

Adgang til tidssvarende testfaciliteter tæt på producenternes udviklingsafdelinger i Danmark betragtes som en væsentlig forudsætning for at øge branchens konkurrencekraft. Det er dermed også vigtigt for at fastholde arbejdspladser i vindbranchen i Danmark. Vindbranchen havde i 2020 en omsætning for 115 mia. kr., og cirka 30.000 fuldtidsbeskæftigede.

Det vurderes derfor, at behovet for justering af den nationale testkapacitet er at betragte som bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, jf. det vedlagte *Lovforslag nr. L 87*, afsnit 9.2.

5. KOMPENSATIONSFORANSTALTNINGER

5.1 Formål, genstand (naturtyper og arter) og økologiske processer/funktioner, der skal kompenseres for:

Fordelt på udpegede arter af yngle- og trækfugle er arealpåvirkningen som følger:

Rørdrum og rørhøg (rørskovsfugle): 3,73 hektar kortlagte levesteder (rørsump) påvirkes primært pga. forstyrrelse i forbindelse med udskiftning nedtagning og opsætning af møller og muligvis også pga. den øgede højde på den sydligste mølle.

Svaner og gæs (trækfugle): 2,01 hektar græsdomineret lysåben strandeng med lav vegetation, som er raste- og fødesøgningsareal, påvirkes pga. fortrængning som følge af den øgede højde på den sydlige mølle, og 32,64 hektar agerjord, pga. fortrængning som følge af den øgede højde på den sydlige mølle og ændret placering af målemaster.

Svømmeænder (trækfugle): 2,01 hektar græsdomineret lysåben strandeng med lav vegetation, som er raste- og fødesøgningsareal, påvirkes pga. fortrængning som følge af den øgede højde på den sydlige mølle.

Det bemærkes, at de 2,01 hektar strandeng, hvor svaner, gæs og svømmeænder påvirkes er overlappende.

5.2 Kompensationsforanstaltningernes omfang (områders/populationers størrelse):

Det følger af *Lov nr. 122* (vedlagt), at ministeren for byer og landdistrikter sikrer, at der udføres passende nødvendige kompensationsforanstaltninger, som beskrevet nedenfor. Der henvises til den fulde redegørelse i *Lovforslag nr. L 87*, afsnit 2.2 og 10.2 i lovbemærkningerne (vedlagt).

Vådområde

Som forudsætning for tilpasningen af Testcenter Høvsøre, skal der anlægges et vådområde på 11,5 hektar, jf. *Lov nr. 122*, § 1, nr. 4.

Inden for projektområdet vil 11,5 ha skulle anvendes til naturkompensation med forventning om udvikling af natur med samme biologiske værdi som den strandeng og det levested for rørhøg og rørdrum, der påvirkes. Det vil få karakter af fugtig rørsump med tagrør og lysåben græsdomineret blanding af strand- og ferskeng med lav vegetation, hvilket vurderes at gøre området egnet som leve- og ynglested for rørhøg og rørdrum samt rastende svømmeænder, svaner og gæs. 8,5 ha vil skulle anlægges som permanent våd rørsump med levesteder for rørhøg og rørdrum og de resterende 3 ha vil skulle anlægges som strandengsnatur med rastesteder for trækfuglene. Den forventede placering af rørsump og strandeng fremgår af **figur 3**, jf. *Lov nr. 122*, bilag 3.

Da vådområdet skal udgøre en kompenserende foranstaltning for den fortrængning af fugle, som en forhøjelse af den sydligste mølle vurderes at forårsage, vil en forhøjelse af møllen først kunne gennemføres fra 6 måneder efter, at anlæg af vådområdet er afsluttet. Det er i den sammenhæng lagt til grund, at arbejdet med at anlægge vådområdet vil vare ca. 6 måneder. Ministeren for byer og landdistrikter pålægger den driftsansvarlige, Danmarks Tekniske Universitet, at etablere vådområdet.

Udpegning af nye arealer til fuglebeskyttelsesområdet F38

Som kompensation for den potentielle fortrængning af knopsvane, pibesvane, sangsvane samt kortnæbbet gås, bramgås, lysbuget knortegås fra 32,64 hektar dyrkede marker som følge af den sydligste mølle og ændret placering af målemaster længere mod vest, skal udpeges ca. 35 hektar nye arealer til Natura 2000-området (fuglebeskyttelsesområdet F38), jf. *Lovforslag nr. L 87*, afsnit 2.2 og 10.2 (vedlagt). Det konkrete omfang og karakteren af denne kompenserende foranstaltning for svaner og gæs skal fastlægges endeligt og udføres forud for, at højden på den sydlige mølle øges og målemaster placeres længere mod vest.

Der redegøres nærmere for dette i afsnit 5.5.

5.3 Kompensationsområdernes tidligere status og forhold (eksisterende naturtyper og deres status, arealtype, nuværende arealanvendelse osv.):

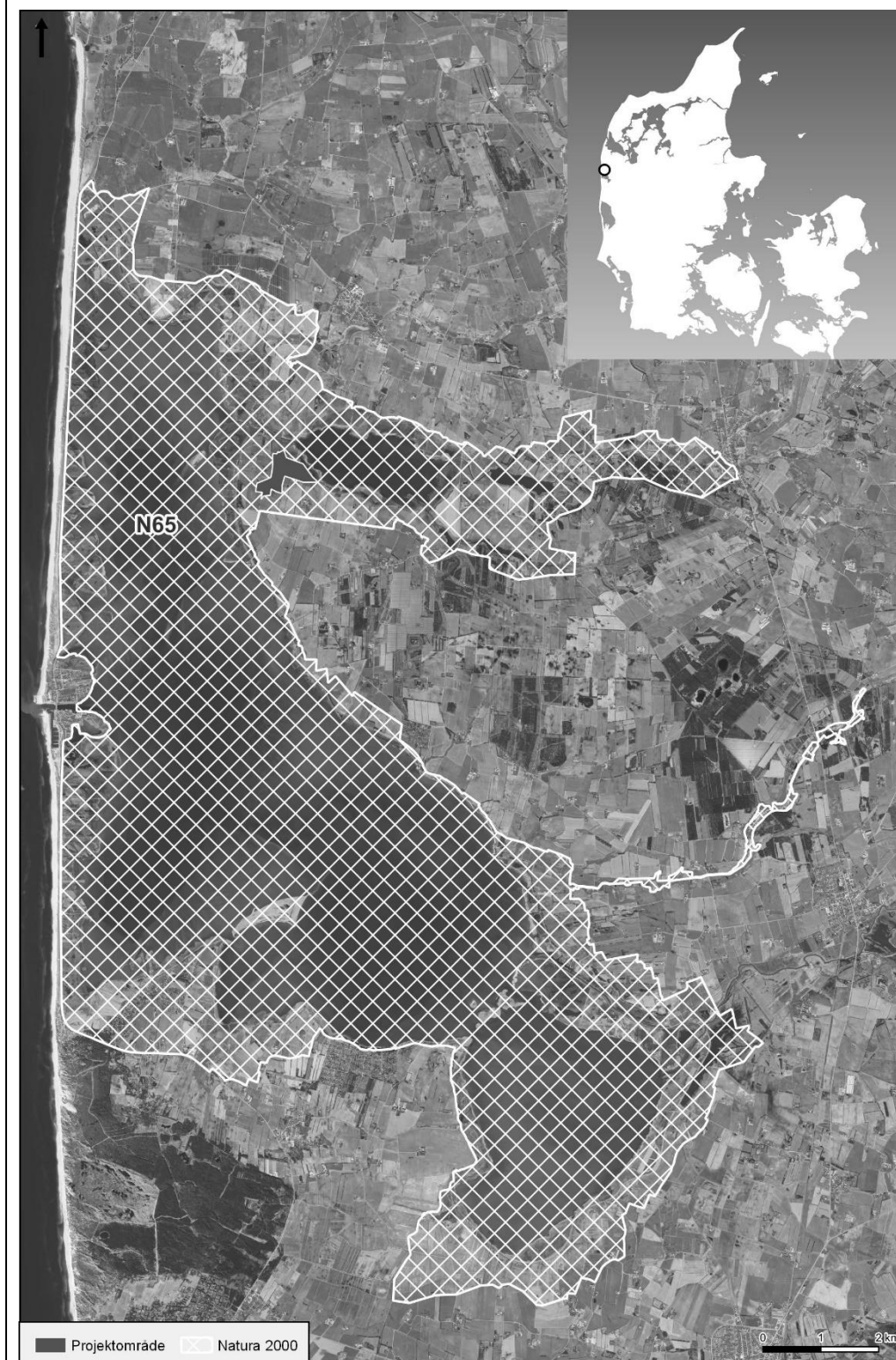
Vådområde

Området, der naturgenoprettes, består i dag primært af dyrkede marker (agerjord) i omdrift og permanent græs samt rørskov langs et eksisterende vandløb. Området er i dag beliggende i Natura 2000-område, og er valgt pga. nærhed til eksisterende udpegninger for levesteder for rørdrum og rørhøg omkring Indfjorden, jf. s. 58 i *Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 Nisum Fjord* (vedlagt). Området er pga. det lave terræn og højtliggende grundvandsspejl velegnet til naturgenopretning til rørskovssump og strandeng/ferskeng.

Der er gennemført en vurdering af, om vådområdeprojektet kan påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for henholdsvis habitatområdet og fuglebeskyttelsesområdet væsentligt, i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, jf. *Lovforslag nr. L 87*, afsnit 9.2.1 og 10.2, og *Rapport om kompensationsnatur*, der er bilag til *Miljø- og habitatkonsekvensrapport 2023*. På den baggrund vurderes det, at det foreslåede vådområde kan etableres uden, at det i sig selv eller kumulativt vil påvirke Natura 2000-området væsentligt. Derimod vil projektet på sigt bidrage med en udvidelse af naturtyperne rørskov og strandeng, som er levested for mange fuglearter herunder rørhøg, rørdrum og plettet rørvagtel, som er på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet som ynglefugle.

5.4 Udpegning og lokalisering af kompensationsområder (vedlæg kort):

Figur 3 – Placering af nyt vådområde (projektområde) indenfor Natura 2000-område Nissum Fjord.

5.5 Forventede resultater og redegørelse for, hvordan de foreslåede foranstaltninger vil kompensere for de negative påvirkninger af områdets integritet, og hvordan de vil gøre det muligt at bevare sammenhængen i Natura 2000-netværket:

Vådområde

Redegørelsen for det planlagte vådområde er resumeret her, men fremgår af *Lovforslag nr. L 87*, afsnit 9.2.1 og 10.2 samt *Rapport om kompensationsnatur*, der er bilag til *Miljø- og habitatkonsekvensrapport 2023* (vedlagt). Etablering af vådområdet er ikke en del af eksisterende planer for Natura-området⁶.

Som kompenserende foranstaltning for påvirkningen af 3,73 hektar kortlagte levesteder for rørdrum og rørhøg samt kollisionsrisiko for rørhøg samt de påvirkede 2,01 hektar raste- og fourageringsområde for svømmeænder, svaner og gæs på strandengen, vurderes der at være behov for at etablere et naturområde med mindst samme biologiske værdi og funktion i god afstand til testcenteret. Ved Indfjorden sydøst for Testcenter Høvsøre kan et område i umiddelbar tilknytning til eksisterende levesteder for rørhøg og rørdrum inden for Natura 2000-området naturgenoprettes til vådområde, så der udvikles rørskovssump samt lysåben strandeng/ferskeng, jf. **figur 3**.

Når der etableres nye levesteder, skabes der mulighed for, at rørhøg kan yngle flere steder i Natura 2000-området, end tilfældet er i dag. Derfor vurderes det, at selv hvis enkelte fugle kolliderer med møllerne, vil dette ikke påvirke den samlede bestand inden for Natura 2000-området, og derfor kompenseres øget kollisionsrisiko for rørhøg ved etablering af et nyt levested.

Det er på den baggrund vedtaget med *Lov nr. 122* (vedlagt), at der som kompenserende foranstaltning skal etableres et vådområde på 11,5 hektar, hvoraf 3 hektar anlægges til lysåben strandeng/ferskeng, der 12-15 mdr. efter anlæg kan have den rette funktion som raste- og fourageringsområde for svømmeænder, svaner og gæs med lav græsdomineret vegetation i et område, der jævnligt oversvømmes og derfor fremstår sumpet. De resterende 8,5 hektar anlægges med henblik på vanddækket rørskov, der kan have den rette funktion som et egnet levested for rørdrum og rørhøg efter 2-3 år, idet den naturlige indvandring af rør-vegetation fra omgivelserne tager 2-3 år for en fuld tilvokset rørskov. Det vurderes, at der opnås en vandstand på ca. 30 cm i rørskoven, som sikrer optimale betingelser for rørdrum og rørhøg i ynglesæsonen.

Det vurderes, at der i en periode vil være tab af det samlede areal af egnet levested for rørhøg og rørdrum inden for Natura 2000-området (ca. 2 ynglesæsoner), indtil det nye etablerede vådområde har opnået de strukturer og funktioner, som gør det fuldt egnet som yngleområde. Der vurderes at være særlige omstændigheder, hvor de samme hensyn gør sig gældende som ovenfor i redegørelsen for bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, idet der er behov for hurtig justering af den nationale testkapacitet. Som overkompensation for dette tab vil det, når vådområdet er fuldt funktionsdygtigt, være sikret, at det samlede areal af egnet levested er større end før påvirkningen, idet der etableres 8,5 hektar rørskov til kompensation for 3,73 hektar kortlagt levested som forstyrres, hvilket er en kompensationsfaktor på mere end 1:2.

⁶ [Natura 2000-handleplan 2022–2027, Holstebro og Lemvig Kommune](#)

Som kompensation for de påvirkede 2,01 hektar raste- og fourageringsområde for svømmeænder, svaner og gæs på strandengen ved Nisum Fjord, etableres 3 hektar af det nye vådområde med karakter af lysåben strandeng/ferskeng. Det vil kunne udgøre et egnet raste- og fourageringsområde for både svaner, gæs og svømmeænder 1-2 vækstsæsoner (12-15 mdr.) efter etablering. Når tilpasningen af testcenteret gennemføres mindst 12 mdr. efter lovens ikrafttræden (jf. anlægsfasen for testcenteret på 12-15 mdr.), vil engområdet være funktionsdygtigt som raste- og fourageringsområde med lav græsdomineret vegetation i et område, der jævnligt oversvømmes og derfor fremstår sumpet. Strandengsnatur med høj naturværdi vil udvikle sig over længere tid gennem oversvømmelse med brakvand samt påvirkning af salt via havgus. Der er ud fra et forsigtighedsprincip valgt en overkompensation på 1:1,5. Det anlagte areal med karakter af lysåben græsdomineret strandeng, vurderes derved at kunne anvendes som kompensation for svømmeænder samt svaner og gæs.

Udpegning af nye arealer til fuglebeskyttelsesområdet F38

Ud over vådområdet vil der som passende nødvendige kompenserende foranstaltning, som følge af testcenterlovens § 2 b, stk. 1, forventeligt skulle udpeges ca. 35 ha landbrugsarealer til fuglebeskyttelsesområdet F38 (Natura 2000-område N65 Nisum Fjord). Dette vil udgøre kompensation for de raste- og fødesøgningsarealer for svaner og gæs på landbrugsjord, hvorfra der sker fortrængning som følge af den sydligste mølle og ændret placering af målemaster. Det konkrete omfang og karakteren af denne kompenserende foranstaltning for svaner og gæs skal fastlægges endeligt og skal være udpeget som en del af fuglebeskyttelsesområdet F38, før den konkrete fortrængning kan indtræde, jf. *Lovforslag nr. L 87*, afsnit 2.2 og 10.2 (vedlagt).

Vurderingen af kompenserende foranstaltninger for tabt raste- og fødesøgningsareal for svaner og gæs, jf. *Lovforslag nr. L 87*, afsnit 10.2, er foreløbige vurderinger, der sandsynliggør mulighederne for at finde passende kompensation efter artikel 6, stk. 4. Det konkrete omfang og karakteren af denne kompenserende foranstaltning for svaner og gæs skal fastlægges endeligt og udføres forud for, at højden på den sydlige mølle øges og målemaster placeres længere mod vest.

De påvirkede arealer ved testcenteret (32,64 hektar), hvorfra svaner og gæs kan fortrænges, er landbrugsarealer i omdrift, hvor der typisk har været dyrket græs eller korn. Der findes i nærområdet uden for Natura 2000-området udstrakte arealer med dyrkede marker, som udgør egnede raste- og fødesøgningsarealer for svaner og gæs. Disse arealer kan ved udpegning til Natura 2000 blive nye beskyttede områder, som 1:1 kan udgøre erstatning for de påvirkede områder, hvis arealerne er fuldt ud effektive med hensyn til at genoprette beskyttede raste- og fødesøgningsfunktioner i Natura 2000-området.

Der er derfor eftersøgt lignende landbrugsarealer i fysisk sammenhæng med og inden for 500 meter omkring fuglebeskyttelsesområdet F38/Natura 2000-området nr. N65 Nisum Fjord, der kan udgøre en erstatning for det påvirkede raste- og fødesøgningsareal. Arealerne er eftersøgt ud fra arealanvendelsen, der skal være dyrkede marker, som udgør egnede raste- og fødesøgningsarealer for svaner og gæs, samt at der er observeret gæs på eller i umiddelbar nærhed af arealerne. Derudover er arealerne eftersøgt på baggrund af arealstørrelse og der er taget hensyn til, at svaner og gæs har en tendens til at undgå skovkanter, levende hegn, veje, diger og bygninger.

Historisk set følger Natura-2000-områder allerede eksisterende linjer på kortet, såsom matrikelskel eller naturlige skel i landskabet, hvorfor afgrænsning af område sigter efter samme princip.

Der er gennemført en indledende screening ud fra ovenstående, hvor der er identificeret flere potentielt egnede arealer på med afgrøder sammenlignelige med området omkring testcenteret og med observationer af gæs. De identificerede områder evalueres nærmere, så det sikres at det valgte areal vil være fuldt ud effektivt med hensyn til at genoprette struktur og funktioner for de påvirkede arter af svaner og gæs inden for et kort tidsrum.

Med udpegning af et af disse arealer eller et tilsvarende areal til fuglebeskyttelsesområdet (F38) vurderes det, at der kan kompenseres for de raste- og fødesøgningsarealer for svaner og gæs på landbrugsjord, hvorfra der sker fortrængning som følge af den sydligste mølle og ændret placering af målemaster ved tilpasning af Testcenter Høvsøre.

De landbrugsarealer, der udvælges, vil blive inddraget i fuglebeskyttelsesområdet F38/Natura 2000-området nr. N65 Nisum Fjord. Landbrugsarealer, der inddrages i Natura 2000-området, vil blive omfattet af den generelle regulering af Natura 2000-områder i Danmark. Det drejer sig om anmeldteordningen efter naturbeskyttelseslovens § 19 b, hvorefter bestemte former for driftsændringer eller aktiviteter, kræver en forudgående anmeldelse til kommunen, der vurderer, om den anmeldte aktivitet kan påvirke de arter eller naturtyper, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte.

Det er miljøministeren, der er ressortansvarlig for miljømålsloven⁷ og bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁸, som danske Natura 2000-områder bliver udpeget i medfør af.

⁷ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2023/692>

⁸ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2023/1098>